

NO TORNARAN VIUS

**XEVI
SALA**

La primera novel·la
d'un atemptat
de l'islamisme radical
a Catalunya

Columna

XEVI SALA
NO
TORNARAN
VIUS

COL·LECCIÓ CLÀSSICA
PRIMERA EDICIÓ: JUNY DEL 2019
© XAVIER SALA PUIG, 2019
© COLUMNNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U., 2019
AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA
ISBN: 978-84-664-2527-8
DIPÒSIT LEGAL: B. 9.221-2019
FOTOCOMPOSICIÓ: TONI CLAPÉS

www.columnnaedicions.cat

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats

El paper utilitzat per imprimir aquest llibre està qualificat com a **ecològic**
i prové de boscos gestionats de manera **sostenible**.

PRIMERA PART

Ara

ELLA

Tan o més bo que els altres 15

EN HHAS

La porta als records del gloriós estiu 17

EN FABRI

He esborrat totes les fotos 23

EN MARIO

L'última bala 27

Abans

EN HHAS

Jugant a encertar bassals 33

La Colla	45
Les bones persones	51
No tornaran vius	55

Després

EN FABRI

Retorn al Poble	67
Un cau buit	75
Petons de la Xandra	81
Pell torrada	87
El comiat	93
El color de les catifes de les mesquites	97

EN MARIO

Podria haver fet més	103
Ni heroi ni covard	107
On tothom es pensa que es coneix	111

LA NABILA I EN MARIO

Preguntes i respostes	117
Retorn a la Ciutat	125
Petards que no eren petards	131

SEGONA PART

EN HHAS, EN FABRI I EN MARIO	
La fressa que fa callar totes les fresses	141
Una ombra al pati	147
L'obligació d'ajudar-lo	155
Alguna recompensa a tants maldecaps	161
El Protector de totes les teves pors	169
LA NABILA, EN MARIO, EN HHAS	
I EN FABRI	
Una mena de dol prohibit	175
Més petons de la Xandra	185
El deure del soldat	189
L'hora que els pobles semblen buits	193
Comencem sense ell?	199
El rostre del monstre	205
En un silenci imposat	211
Les nenes pregunten per tu	217
El Premi Gros	219
Epíleg. «La Plus Belle»	227
<i>Termes i peces de vestir àrabs</i>	231
<i>Nota de l'autor</i>	233

Tan o més bo que els altres

ELLA

Al Veïnat

El sol té un color cítric i vessa la seva escalfor en les muntanyes panxudes que envolten la clariana on s'al·cen els casalots del Veïnat. Al pati, el mandariner sobreviu arrecerat pel plàstic brut. A dins, la televisió escampa la tonada francesa d'un vídeo en blanc i negre, els colors de la joventut de la dona que dorm al sofà amb tuf de florit. La pantalla fa pampallugues damunt la seva respiració pausada, els braços reposats als coixins, les galtes arronsades sota la compressió delicada del vel. Ella espera que el seu fill arribi de treballar. Com sempre, sentirà com apaga la televisió i,

encara amb els ulls clucs, deixarà que la desperti a poc a poc. Després li preguntarà si avui tampoc sortirà i ell no contestarà. És igual, que no contesti, sap què pensa. Sempre ha estat un noi callat i treballador, algun dia el podrà convèncer perquè comenci a sortir amb gent de la seva edat, algun dia aconseguirà que les noies s'hi fixin i farà alguna cosa que per fi li permetrà entendre que és tan o més bo que els altres. Qui ho sap, potser obrirà una fleca pròpia on courà el pa com al Marroc i escamparà per a tot el Veïnat les aromes de la terra dels avis.

La porta als records del gloriós estiu

EN HHAS

*11 d'agost del 2018,
tres de la tarda, al Poble*

A fora del bar, dos joves fumaven estintolats a la paret, capjups, probablement a l'atur, immobilitzats en la quietud abatuda dels que saben que enlloc estarien millor. La porta conservava escrit en català el rètol del nom que els amos van posar al local abans de traspasar-lo. El rètol deia EL GLOP, però era com si no hi fos perquè els clients, tots homes, tots àrabs, l'anomenaven mig en broma *La porta als records del gloriós estiu*. Quan s'acostés la fred, és clar, el convertirien en *La*

porta als records del gloriós hivern. Cada estació li canviaven el nom però ells sempre eren els mateixos, igual de burletes, igual de nostàlgics. Més que un bar, prou que ho sabien, allò era un niu de lamentacions, tothora rondinant per la terra que van deixar enrere i pels parents que no tornarien a veure. Una pissarra escrita amb guix oferia: «Avui, Al-Jazeera a les 18.00». Al costat, el vidre d'un refrigerador deixava veure fileres de refrescos de llimona, també una vintena de vasos plens de iogurt casolà, sense etiqueta, cadascun embolicat amb plàstic transparent. L'única dona els despatxava rere la barra; quan no li demanaven res s'entretenia amb el culebrot sud-americà que feien a la tele. Era un detall que cridava l'atenció, als bars no es barrejaven els sexes, no era habitual veure-hi una cambrera. Aquí no es venia alcohol, a les taules només hi havia tasses de cafè i de te amb menta. Begudes calentes com la roentor de la tarda, que obligava a tenir engegat un aire condicionat massa sorollós. La gent entrava buscant-hi un ambient més temperat però sobretot entrava per compartir converses que els confortaven. Tot i que la majoria havia

criat els fills a Catalunya, xerraven de la infantesa que ells van perdre, malaguanyada en la rudesa d'un país que encara volien pensar que era el seu. Ara la noia anava canviant de canal per recuperar en va el culebrot interromput. A totes les cadenes sortia el mateix avís, poc després de les tres de la tarda d'aquell 11 d'agost alguna cosa grossa havia passat a la Ciutat. De moment, els clients no s'hi fixaven. Al peu de les muntanyes, des d'aquell lloc arraconat, la Ciutat també era un lloc remot, com els records del gloriós estiu. Però al fons de la sala, assegut en la taula a tocar de la porta del lavabo, un noi desitjava que ella apugés el volum. Ho volia, gairebé ho necessitava, però se n'estava perquè no gosava demanar-ho. Era un nano callat, poc sociable, i es deia Hhas. Divuit anys acabats de fer, nas ganxut, bufant el te ensucrat mentre amb els dits sostenia el contorn del got per la part de dalt. Com els bons bevedors de te, sabia que calia fer-ho així per no cremar-se. Xarrupava el got amb els ulls clavats a la taula, amagat rere el vapor d'uns temors que no podia compartir amb ningú. Li calia fugir sense contestar la trucada al

mòbil, valorava, o potser era millor amagar-se tota la tarda en aquell bar perquè, de seguida que ho havia vist a les notícies, havia endevinat allò que els altres encara desconeixien. De mica en mica, les converses es desfeien i els homes es tombaven de cara a la televisió. A la pantalla es veia l'embocadura del carrer, policies amunt i avall, res més, de moment. Els que tenien mòbil el xafardejaven, aviat compartirien escenes que els mitjans digitals no mostraven perquè les trobaven massa dures. Al cap d'una estona es confirmaria l'atac i s'escamparia la primera imatge d'un dels presumptes terroristes. No provenia de cap fitxa policial, provenia d'un perfil penjat a les xarxes socials. Era el primer pla d'un noi amb cara de nen que amb el seu telèfon havia fotografiat la imatge que li retornava el mirall. Samarreta fosca, expressió despreocupada, com si estigués a punt de sortir un cap de setmana a la recerca de les conquestes que persegueixen tots els de la seva edat. Alguns dels homes també havien rebut la mateixa imatge, deien que el terrorista era del Poble, fins i tot creien que en coneixen la família. El noi de la taula a tocar de la

porta del lavabo era l'únic que no mirava la televisió. La comunitat, el grup, els teus, tot allò que et fa sentir fort, de cop ennuvolat pel baf ensucretat que pujava del got. Continuava bufant el te, sotraguejat en silenci; un pensament que no tenia cap sentit, en aquell moment, s'obria pas entre tots els seus altres pensaments i els arraconava sense haver-ho demanat, sense poder-ho rebutjar. Pensava en el vell mandariner del pati de casa seva. Avui tampoc s'havia recordat de regar-lo, aquella falta que el pobre pare no li hauria perdonat li començava a pesar a les parpelles. Les va tancar i, en la foscor ataronjada dels ulls clucs, va comprendre que en realitat el nom amb què tots aquells homes burletes havien rebatejat el bar no tenia res de divertit, que els records del gloriós estiu mai no tornarien i que potser ni tan sols hi hauria estius nous per regar com calia el mandariner. Els dos joves de l'entrada havien apagat els cigarrets a mig fumar i s'afanyaven a entrar. Feien rotllana davant la televisió, volien saber, com tots els altres. Cridaven *Haram!*, cridaven. Pecat!